

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.90
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvemši nedelj in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembki kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

FUNDAMENTALISTI

Protestantska cerkev se cepi v najrazličnejše panoage.

Ko je bil Luther prekinil zveze z Rimom, so razni njegovi učenci in pristaši ubrali samostano pot ter so cerkev po svoje prikrojili.

In tako imamo danes opravka z metodistovsko, baptistovsko, episkopalno, luteransko, kalvinsko itd. veroizpovedjo.

V splošnem je vseeno, le cerkevni obredi se ponekod bistveno razlikujejo.

Zadnji čas se je pa pojavil v protestantovski cerkvi resen razkol.

Nastali sta dve sekcijsi: — sekcijsa fundamentalistov in sekcijsa modernistov.

Kot znano, temelji protestantovska cerkev izključno le na naukah Svetega Pisma in evangelijs.

Fundamentalisti pravijo, da mora vernik verjeti dobesedno vse, kar uči Sv. Pismo, dočim so sledili modernisti vzgledu katoliške cerkve, ter so marsikateri nauk takoj prikrojili in si marsikatero zgodbo tako razlagajo, da je v soglasju z razmerami in nazori sedanjega časa.

Glavni vodja newyorških fundamentalistov je John Roach Straton, pastor baptistovske cerkve v New Yorku.

Mož je sijajen govornik, visoko naobražen, bogat in ugleden.

Toda Straton je vsak tip pripravljen z vsemi desetimi prsti desetkrat zaporedoma priseti, da je Bog Oče natančno šest tisoč let pred Kristusovim rojstvom zgne tel iz ilovice prvega človeka, da je vzel par sto let nato Noe na barko od vseh živali, kar jih je na svetu po enega samega v samico — ter da so na stotisoč let staro okostja prazgodovinskih živali čisto navaden — fake.

In nadalje bi Straton prisegel, da se je preroj Jona tri dni in tri noči dolgočasil v somovem želodecu.

Učeni možak bi prisegel na vse to in na marsikaj drugega, kar je katoliška cerkev že zdavnaj tako spretno pojasnila, da ni v nasprotstvu z znanostjo.

To naj bo precej dolg, toda potreben uvod k dogodku, ki se je predkratki zavrl v Stratonovi cerkvi.

Po pripovedovanju evangelistov, so se ob prihodu sv. Duha pojavili izvoljenim na glavah goreči jeziki, in množica zbrana od vseh štirih vetrov, govoreča najrazličnejšo govorico, se je pod vplivom sv. Duha razumela med seboj.

Verski fanatiki so že večkrat vpravorili kak pomilovanja vredni prizor, celo križanja so se vršila — v namenu, da z doslovnim oponašanjem svetopisemskih dogodkov, pridejo gorki v nebesa.

Letos na Binkosti so nekateri farani Stratonove cerkve posneli, najbrž s Stratonovo vednostjo, prizorc, ki so se baje izvršili oh prihodu sv. Duha.

Na glavo so si prizovali koščke gorečega bombaža, in ker niso razen angleščine zmožni nobene druge govorice, — so lajali kot psi, mukali kot krave in kot mezgi rezgetali, da je bila razlika med glasovi in izrazi večja.

Šesterim Stratonovim dekanom se je to malo prenemo umno zdelo in so odstopili.

Straton pa ni posvaril svojih fanatičnih faranov — posnemali so pa dogodek — kot ga je evangelist opisal — pač je pa neznansko okreval dekane, češ, da so največji neverniki in hudiči zapisani nestvori.

V tem oziru se je izkazal Straton kot pravega fundamentalista.

Vse mora biti tako kot je v svetih bukvah rečeno. Vse, dobesedno in natančno tako.

Toda vsaka stvar ima svoje meje in najbrž jo ima tu di Stratonov fundamentalizem.

Če bi Straton hotel res živeti po uzoreu apostolov, bi moral vse, kar ima, razdeliti med revče, stanovati bi mo

ral v bojni kleti, ki je na East Side, in ter se odpraviti vsak dan sproti v resevih in opankah kam na Long Island ribe loviti.

Samo in edinole v tem pogledu, je pa možak velik modernist.

Dopisi.

Sclo-Moste pri Ljubljani.

V svojem zadnjem dopisu sem pozabil poročati, da smo imeli kmalo po Veliki noči sneg, da je lu posestili in pokazali, da imajo samo "rožee moje", ampak tudi precej nasadov, in slednji, da imamo letos leto hroščey, kateri so naredili dosti škode na drevju.

Navedemo tedaj lahko dosti vzrokov, ako bomo prosili naše ljubebrane in sestre, sinove in hčere in može v daljni Ameriki za podporo.

Poročati moram tudi nadalje, da so ameriški izletniki, kateri Farrell, Pa. se vrši, kakor je bilo so posluževali parnika "Paris" zaključeno mesecev marec t. l., dne 3. in 4. julija v Slov. Domu. Zadospeli v domovino. Vsi s katerim četek točno ob pol deseti uri domov, so bili zadovoljni s polne dne 3. julija. Vabljeni sta posredovanjem Frank Sakser vsi tisti, ki ste podpisali zadolž.

State Bank ter se s hrepnenjem nico brez razlike kje stanujete, in od veselja kipečimi sreči podali Ker imamo dva praznika skupaj, v svoje domača kraje. Mnemo se je kako pripravno za oddaljene mi vidi, da se nikdo ne znajde, da člane. Upamo, da se bodo odzvabi take prišlece oficijelno pozdravili v velikem številu. Točno ob 9.30 v. v jutrišnji "dobrodošli", pač v nedeljo zjutraj otvorite zborovanje predsednik Doma, nakar se volijo predsednik in dva podpredsednika; čitanje imen članov in društva, ki so podpisala zadolžnice; poročilo izvrševalnega in gozdarskega odbora; pravila, ki bodo vzel na javeč časa. Pravila so bila urejena še leta 1917, pri sedaj nikakor ne služijo svojemu namenu.

Nekaj točk je v škodo doma, zato se bo največ časa žrtvovalo pravilem.

Opoldne imamo odmor za kosi, ki se bo serviralo v Domu. Po kosiu se zopet zboruje toliko časa, da bomo gotovi. Zvezčer se vrdebelo smetano, kuhinjski nož in krompir v oblicah. Mislim sem, da vso. Ako bodo rojaki prišli iz oddaljenih krajev ip želebiti tukaj čez noč, bo vse preskrbljeno.

Tako je vstopu v dvorano je stala preprosta "kmečka miza". Bilo je na njej velik kos domačega kruha, latvica kislega mleka z sira, da bomo gotovi. Zvezčer se vrdebelo smetano, kuhinjski nož in krompir v oblicah. Mislim sem, da vso. Ako bodo rojaki prišli iz oddaljenih krajev ip želebiti tukaj čez noč, bo vse preskrbljeno.

V pondeljek, dne 4. julija, zjutraj ob 9. uri se zberepo vsa naša društva pred Slovenskim Domom, ter korakamo v mesto. Na čelu bo mladinska godba iz Girard. O. Mesto Farrel praznuje svojo petletje in telesno-kulturno društvo "Atena". Ogledal sem si to razstavo in moram priznati, da je bila jazaniva. Ker je bilo razstavljenih 29 miz, bi segalo predaleč, aki bi hotel vsako posebej popisati.

Tako je vstopu v dvorano je stala preprosta "kmečka miza". Bilo je na njej velik kos domačega kruha, latvica kislega mleka z sira, da bomo gotovi. Zvezčer se vrdebelo smetano, kuhinjski nož in krompir v oblicah. Mislim sem, da vso. Ako bodo rojaki prišli iz oddaljenih krajev ip želebiti tukaj čez noč, bo vse preskrbljeno.

Kakor je znano, sta bila oba Grgina iz Kaštelov, oče in sin, ki sta bila obtožena zaradi umora Orjanusa Valentina Žica, od portor. v Splitu od obtožbe oproščena, vendor pa na predlog državnega pravdnika pridržana v zaporni, dokler se ne izreče razsodba višjega sodišča.

Apelacijsko sodišče je prošnjo zagovornika dr. Buliča, naj bi se

Marko in Mate Grgin izpuštila iz zapora, zavrnilo in ostanata torej oba Grgina v zaporu, dokler ne bo rešena ničnosta pritožba državnega pravdnika.

Sest drugih zločincev je bilo obsojenih od 8 mesecov do 7 let težke ječe, a 20 obteženih je bilo razsodjeno.

Pravijo, da je nek taki domišljajevi razbojni razbojniki Mile Karanovič, Vasilje Rodič in Mile Tomljenovič.

Take učene glave pošilja Mussolini po svetu, da pridržujejo fašisti in njegove dobrote.

Pravijo, da je nek taki domišljajevi prišel tudi v New York.

Takoj prvi dan je najel ogromno dvorano je bilo dvoje avtomobilov in staro Ford kara. V dvorani je bil komaj dvajset poslušalev.

Možak je kljub temu začel svoj govor:

— Pozdravljam vse navzoče, posebno po kralja avtomobilne industrije, ki me je blagovolil počastiti s svojim prihodom. Mr. Henry Ford, pozdravljam vas v imenu velikega Mussolinija...

Molk v dvorani. Čudni spogledi. Suvanje s komoci.

— Kje ste, Mr. Henry Ford? — je nadaljeval govorik. — Dvignite se, da vas zaremem osebno pozdraviti.

— O, no, — je zajecal, — oprostite, če sem se zmotil. — Toda skoro bi prisegel, da sem videl Fordovo karo pred vrat...

Še večja zadrega med poslušalci. Končno se je eden oglašil:

— Saj ni Forda tukaj!

Tedaj je bil pa govorik v zadrugi.

— O, no, — je zajecal, — oprostite, če sem se zmotil. — Toda skoro bi prisegel, da sem videl Fordovo karo pred vrat...

Prekratko je bil z dinamitom pognan v zrak del vodovoda, ki dovaja vodo mestu Los Angeles. Eksplozijo so najbrž povzročili prebivalci okolice, ki je znana po oznaki "No Name Canyon", ki se že večkrat pritožili, da jim je Los Angeles vso vodo pobral. Povzročena škoda znaša nad stotisoč dolarjev.

v rokah, ker je pa nesloga med več šaljivih tečk, tako da se boste nami, moramo pa mi tako plesati, najlepše zabavali. Najbolj važna kakov nám tuje godejo.

Po končani slavnosti se zopet zberemo v Slovenskem domu ter bomo imeli domačo zabavo s plesom. Izžrebali bomo lepo kožnato pigrinjalo, ki ga je daroval Mr. J. Anžiček iz Girard. Mrs. Glavan je darovala lepo pregrinjalo, ki bo tudi izžrebano. Poleg tega bo še

mu jih ne.

Torej na svidenje, dne 3. in 4. julija v Farrell, Pa.!

Frank Kramar.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Razkrivkanje Prpičeve tolpe.

Po priznanih Prpičevih atentatih na narodnega poslanca Vasilija Tribiča. Poslanec Tribič je prispel v Prilep. Nekoliko pred Tribičevim prihodom so opazili sunljivega človeka ter o tem obvestili žandarmerijo, ki je takoj izvršila arretacijo. Arretiranec je priznal, da je član trojke, katere je bila poverjena naloga, da ubije poslanca Tribiča. Ker imajo oblasti v rokah podatke o ostalih dvojici, je upati, da bo vsa trojka kmalu pod ključem.

Dve ženi v borbi za pokojnino po skupnem možu.

Nekako pred dvema mesecema je v Beogradu umrl uradnik zunanjega ministarstva Nikola Kolombani. Bil je rodem Dalmatinec, katolik, miren in vesten uradnik. Njegova smrt je bila ostala skoro neopazena, da se ni zdaj pod vse mešecili pojavili senzacijonalni spor,

ki je zbulil interes vseh beogradskih pravnih krogov.

On je pospravila par židajih enjic v kovčeg, stopila k možu, udarila s peto ob tla in s sikhnila skozi zobe: — Daj mi denar za vožnjo! Bom šla k materi.

On ji je mirno odšel sedem dolarjev in trideset centov.

— To ni dovolj, — se je penila.

— Kolikor je meni znano, ni vožnja več kot sedem dolarjev in trideset centov.

— Pa za nazaj? — je sikhnila kot kačka.

Neko poročilo pravi, da je bilo leta 1926 v Švicari 2662 javnih vselic, piknikov in zabav.

To je preej visoko število.

Toda v tem pogledu Švicarije je zdaj vsebitnej ne bitajo newyorški Slovencev.

Neki znanstvenik je ugotovil, da samec ne more biti niti dober politik, niti diplomat.

O, to je stara stvar. Politike in diplomacie se moški še v zakonu nauči.

Kot v vseh poklicih in stanovih, imajo tudi v tem stanu nekateri moški preej trde glave.

— Skupnja je najboljša učiteljica — pravijo naši ljudje.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALBERT JEAN:

RESNICA IN LAŽ

"Torej se nikakor nočete izjaviti, kje ste prebili večer 12. súšca?" je vprašal sodnik Kloda Rosoisa.

Oboženi je skomignil z ramevni.

"Ne zadržavajte se na tej točki", je odgovoril. "Jaz sem vam že rekel, da mora uporaba mojega časa na isti dan ostati v tajnosti."

"A če vas naženemo, da priznate resnico?" reče sodnik.

"Na svetu ni te sile, s katero bi primarili človeka, nja govor." Kloda Rosoisa, ko sta dve bolničarki uveli obsojenca v operacijo.

"Motite se!" pravi nato sodnik, javil preiskovalni sodnik, "da ta 'Neki zdravnik, dr. Villiers, je po eliksir ne predstavlja za vas nobe vsej priliki nedavno odkril eliksir, ne opasnost. Dr. Villiers jamči neposredno dejstvuje na podzavest."

"Jaz ne bi dopustil, da se na me NO. 2.

ni vrše taki poskusi!" se zadere Klod. ... "Pravice imam zabraniti, da bi se delali eksperimenti na mojem telesu!"

"Morec imet popolno zaupanje v nekvarnost, onega eliksira... Sicer pa, niste li vi imeli osebnih stikov z doktorjem na Rivieri lansko leto?..."

"To je točno! Spoznal sem se z doktorjem na Primorju lansko leto... In ponovno smo se videli beg ali upor se mu je zdel nemogoč."

"Pa dobro! Počnimo!" zašepeta.

Vdano se zlekne na operacijski mizi. Podzglavje od kavčuka mu je držalo tilnik malo više.

"Pijte!" ukaže kemik, nudeč obsojenec stekleničko.

Rosois je strašno omahoval. Oči mu iskale nemožno osvojenje. Za tem je na mah pričaknil grlec k ustnicam in na en požirek izpli vse, kar je bilo v drobni posodici. Vpliv eliksira tekočine je bil bliskav. Strašna bledeča se je razlila jetniku po obrazu; oči so se mu zaviljali nad duhom po plinu, a še pozneje se je izkazalo, da prihaja plin iz stanovanja Murphyja. Hišnik je s silo odprl vrata ter našel Murphyja na zofii poleg klavirja, mrtvega.

"Pri neki ženi", odgovori Rosois.

"Zakaj nam niste tega prej vedali?"

"Ta žena je poročena. Nisem je hotel osramotiti."

"Kako se ona piše?"

Glas se je vsesal kakor vodeni eurek v pesku:

"Isabell Villiers", je priznal. "A? Kako? Moja žena?"

Kemik izpusti roko, na kateri je opazoval utripanje žile, pa se besnoagnil nad uspavanjem... Dvanajsti marec!... Dan njegovega smrtnega ječa.

Zagovorniki Mrs. Cassler so zavrnili ponudbo sodnika Sullivana, da bo obsojenca na dosmrtno ječo, če se prizna krivo, očividno v namenu, da vloži priziv.

Nobena ženska ni bila še dosej obesena v Illinoisu. Ena je bila obsojena na smrt, a pri novem procesu je bila seveda oproščena.

"Preizkus mora biti odločen!" nadaljuje kemik. "Ako eliksir proizvede priznanja, ki se bodo mogla overovati, je najino bogastvo zagotovljeno".

"Med nama rečeno, naj li verjamem, da je mladenič zaslužil mrevarjenja, na katera je obsojen?"

"Sedaj mi ni mogoče na to odgovoriti... Edino trdno dejstvo je to, da Rosois ne more natanko povedati, da bi bil tukib pred bojem... Poleg tega se je poznal z ubito osebo... Pri njej so se našla mnoga pisma, ki jih obremenjujejo Rosois... A njegova trma v skrivaju, kje je bil tisti večer, dopušča vse domnevne".

"Kedaj se je dogodilo ubijstvo?" vpraša gospa Villiersova.

"Dvanajstega marca... Ta podatek me je iznenadil, ker to je točno onega dne, ko sem odpotoval v Lyon, da bi inkognito prisostvoval na otvoritvi psihiatrijskega kongresa, če se ti tega konresa spominjam!"

"Ne, jaz se natančno ne spomnjam dne!" odgovori gospa Villiersova in postavi stekleno skodelico pod drobnogled. In ko je končala svoje pregledovanje, ga vpraša: "Ali imaš ti zares zaupanje v učinkovanje svojega paprika?"

"Popolno... zaupanje!... Osebnost, podvržena preizkušnja, gubi nadzorstvo nad svojo mislio in svojimi besedami... Resnica, ki je itišči človek skrival v sebi z naporom volje, se tedaj javlja kot odisk na fotografski plešči, ko jo postaviš v vodo".

RESNICA IN LAŽ

"Ali bom mogla biti pri tem preizkušu?"

"Upam da!" odvrne doktor...

"Ti si mi vedno pomagala pri mojih dolih!... Ti si se z mano mučila, prav je, da se udeležiš že radi počesčenja".

*

Navzočnost gospe Villiersove je po vsem videnju povečavala jezo Kloda Rosoisa, ko sta dve bolničarki uveli obsojenca v operacijo.

"Ponavljiam vam, Rosois", je izjavil preizkovani sodnik, "da ta 'Neki zdravnik, dr. Villiers, je po eliksir ne predstavlja za vas nobe vsej priliki nedavno odkril eliksir, ne opasnost. Dr. Villiers jamči neposredno dejstvuje na podzavest."

"Jaz ne bi dopustil, da se na me-

ni vrše taki poskusi!" se zadere Klod. ... "Pravice imam zabraniti, da bi se delali eksperimenti na mojem telesu!"

"Morec imet popolno zaupanje v nekvarnost, onega eliksira... Sicer pa, niste li vi imeli osebnih stikov z doktorjem na Rivieri lansko leto?..."

"To je točno! Spoznal sem se z doktorjem na Primorju lansko leto... In ponovno smo se videli beg ali upor se mu je zdel nemogoč."

"Pa dobro! Počnimo!" zašepeta.

Vdano se zlekne na operacijski mizi. Podzglavje od kavčuka mu je držalo tilnik malo više.

"Pijte!" ukaže kemik, nudeč obsojenec stekleničko.

Rosois je strašno omahoval. Oči mu iskale nemožno osvojenje. Za tem je na mah pričaknil grlec k ustnicam in na en požirek izpli vse, kar je bilo v drobni posodici. Vpliv eliksira tekočine je bil bliskav. Strašna bledeča se je razlila jetniku po obrazu; oči so se mu zaviljali nad duhom po plinu, a še pozneje se je izkazalo, da prihaja plin iz stanovanja Murphyja. Hišnik je s silo odprl vrata ter našel Murphyja na zofii poleg klavirja, mrtvega.

"Pri neki ženi", odgovori Rosois.

"Zakaj nam niste tega prej vedali?"

"Ta žena je poročena. Nisem je hotel osramotiti."

"Kako se ona piše?"

Glas se je vsesal kakor vodeni eurek v pesku:

"Isabell Villiers", je priznal. "A? Kako? Moja žena?"

Kemik izpusti roko, na kateri je opazoval utripanje žile, pa se besnoagnil nad uspavanjem... Dvanajsti marec!... Dan njegovega smrtnega ječa.

Zagovorniki Mrs. Cassler so zavrnili ponudbo sodnika Sullivana, da bo obsojenca na dosmrtno ječo, če se prizna krivo, očividno v namenu, da vloži priziv.

Nobena ženska ni bila še dosej obesena v Illinoisu. Ena je bila obsojena na smrt, a pri novem procesu je bila seveda oproščena.

"Preizkus mora biti odločen!" nadaljuje kemik. "Ako eliksir proizvede priznanja, ki se bodo mogla overovati, je najino bogastvo zagotovljeno".

"Med nama rečeno, naj li verjamem, da je mladenič zaslužil mrevarjenja, na katera je obsojen?"

"Sedaj mi ni mogoče na to odgovoriti... Edino trdno dejstvo je to, da Rosois ne more natanko povedati, da bi bil tukib pred bojem... Poleg tega se je poznal z ubito osebo... Pri njej so se našla mnoga pisma, ki jih obremenjujejo Rosois... A njegova trma v skrivaju, kje je bil tisti večer, dopušča vse domnevne".

"Kedaj se je dogodilo ubijstvo?" vpraša gospa Villiersova.

"Dvanajstega marca... Ta podatek me je iznenadil, ker to je točno onega dne, ko sem odpotoval v Lyon, da bi inkognito prisostvoval na otvoritvi psihiatrijskega kongresa, če se ti tega konresa spominjam!"

"Ne, jaz se natančno ne spomnjam dne!" odgovori gospa Villiersova in postavi stekleno skodelico pod drobnogled. In ko je končala svoje pregledovanje, ga vpraša: "Ali imaš ti zares zaupanje v učinkovanje svojega paprika?"

"Popolno... zaupanje!... Osebnost, podvržena preizkušnja, gubi nadzorstvo nad svojo mislio in svojimi besedami... Resnica, ki je itišči človek skrival v sebi z naporom volje, se tedaj javlja kot odisk na fotografski plešči, ko jo postaviš v vodo".

ORIGINALNI SAMOMOR

Ameriški pianist v Parizu je igral klasične skladbe na klaviru, predno ga je zadušil plin.

PARIZ, Francija, 26. junija. — Lawrence Murphy, mlad ameriški umetnik in član odlične družine v Baltimoru, se je na originalen način usmrtil.

Odšel je z neke, vso noč trajajoče privedenote, na kateri je bil izmenoma dobrite in slabе volje ter se vrnil ob solnčnem vzhodu v svoje stanovanje. Tam je odprl štiri plinske pipe te sedel nato na klavirju, kjer je pričeligrati Chopina in Beethovena, dokler se ni onesvestil.

V tako zgodnji uri so bili sosedje presenečeni vsprščo njegovega igranja, a ker je igral dobro, ter je ljudem ugajalo njegovo igranje, se ni hotel nikdo vmešavati. Več kot tri ure je igral in nato je postal vse tiho.

Ves dan so bili ljudje v hiši ozavoljeni nad duhom po plinu, a še pozneje se je izkazalo, da prihaja plin iz stanovanja Murphyja. Hišnik je s silo odprl vrata ter našel Murphyja na zofii poleg klavirja, mrtvega.

"Pri neki ženi", odgovori Rosois.

"Zakaj nam niste tega prej vedali?"

"Ta žena je poročena. Nisem je hotel osramotiti."

"Kako se ona piše?"

Glas se je vsesal kakor vodeni eurek v pesku:

"Isabell Villiers", je priznal. "A? Kako? Moja žena?"

Kemik izpusti roko, na kateri je opazoval utripanje žile, pa se besnoagnil nad uspavanjem... Dvanajsti marec!... Dan njegovega smrtnega ječa.

Zagovorniki Mrs. Cassler so zavrnili ponudbo sodnika Sullivana, da bo obsojenca na dosmrtno ječo, če se prizna krivo, očividno v namenu, da vloži priziv.

Nobena ženska ni bila še dosej obesena v Illinoisu. Ena je bila obsojena na smrt, a pri novem procesu je bila seveda oproščena.

"Preizkus mora biti odločen!" nadaljuje kemik. "Ako eliksir proizvede priznanja, ki se bodo mogla overovati, je najino bogastvo zagotovljeno".

"Med nama rečeno, naj li verjamem, da je mladenič zaslužil mrevarjenja, na katera je obsojen?"

"Sedaj mi ni mogoče na to odgovoriti... Edino trdno dejstvo je to, da Rosois ne more natanko povedati, da bi bil tukib pred bojem... Poleg tega se je poznal z ubito osebo... Pri njej so se našla mnoga pisma, ki jih obremenjujejo Rosois... A njegova trma v skrivaju, kje je bil tisti večer, dopušča vse domnevne".

"Kedaj se je dogodilo ubijstvo?" vpraša gospa Villiersova.

"Dvanajstega marca... Ta podatek me je iznenadil, ker to je točno onega dne, ko sem odpotoval v Lyon, da bi inkognito prisostvoval na otvoritvi psihiatrijskega kongresa, če se ti tega konresa spominjam!"

"Ne, jaz se natančno ne spomnjam dne!" odgovori gospa Villiersova in postavi stekleno skodelico pod drobnogled. In ko je končala svoje pregledovanje, ga vpraša: "Ali imaš ti zares zaupanje v učinkovanje svojega paprika?"

"Popolno... zaupanje!... Osebnost, podvržena preizkušnja, gubi nadzorstvo nad svojo mislio in svojimi besedami... Resnica, ki je itišči človek skrival v sebi z naporom volje, se tedaj javlja kot odisk na fotografski plešči, ko jo postaviš v vodo".

ADVERTISE in GLAS NARODA

HELEN WILLS

najboljša ameriška igralka tenisa

HITER POHOD CIVILIZACIJE

Perzija namerava nadomestiti kamele s tovornimi avtomobili. — Kompanija si hoče nabaviti 15 tovornih avtomobilov. — Moderniziranje Ksenofonove poti.

CARIGRAD, Turčija, 26. junij. Perzijska karavanska kompanija je poslala semkaj nekega svojega zastopnika, da nakupi petnajst tovornih avtomobilov, ki bodo stopili na mesto kamel na poti od Kaspijskega morja pa do Teherana, glavnega mesta Perzije.

Ob istem času se nahaja na poti takoj evropski upravitelj neke "caterpillar" avtomobilke kompanije. Vsled tega bodo najbrž kmalu stopili tovorni avtomobili na mesto tradicionalne "ladje puščav" na slivni 600 milj dolgi poti iz Trapezunta v Tabris.

Ta pot vodi preko treh gorskih verig, koder je vodil Ksenofon svojih umikajočih se deset tisoč vojakov, in preko puščav, preko katerih so nosile starodavne karavane bogastva Indije k Černemu morju. Bizantske palače in cerkve, ki so postale nekoč bogate vsled te starodavne trgovine, uporabljajo sedaj kot hleve ob poti, katero bodo kmalu zavojevali vsled stroja.

V tako zgodnji uri so bili sosedje presenečeni vsprščo njegovega igranja, a ker je igral dobro, ter je ljudem ugajalo njegovo igranje, se ni hotel vmešavati. Več kot tri ure je igral in nato je postal vse tiho.

SPOMLADNI VLOVI

Napisal:
IVAN TURGENJEV

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

33

(Nadaljevanje.)

— No... menim... manj kot 500 rubljev ne morem zahtevati, — je Sanin mučno spravil iz sebe. (O Pantaleone, kje si? Zopet bi imel priliko vzklikniti: — Barbari!)

Marja Nikolajevna je dvignila pogled proti nebu, kot da premisla.

— No, — je rekla konečno, — ta cena se mi zdi povsem sprejemljiva. Izprosila sem pa si dva dni premisleka in vsled tega morete čakati do jutri. Zdi se mi, da se bova pobotala in nato mi pozejte, koliko hočete imeti na roku. In sedaj dovolj, — je vzkliknila, ko je opazila, da hoča Sanin reči še nekaj.

Dovolj smo se že pečali s tem krvivim marnom — in vse zadeve do jutri! Ali veste kaj? Odpuščam vas sedaj — (pri tem je vrgla pogled na uro, katero je nosila za pasom) — do treh... Tudi vi morate počivati. Pojdite in igrajte ruleto.

— Jaz nikdar ne igrat hazardnih iger, — je pripomnil Sanin.

— Ali res? Potem ste praveata popolnost. Sploh pa tudi jaz ne igram. Neumnost je zavestno metati svoj denar skozi okno. Pojdite pa vendar v igralnico ter si oglejte obraze. Med njimi jih je par naravnost neprecenljivih. Tam je naprimer stara dama s trakom krog čela in brki — krasen eksemplar. Tudi neki ruski knez ni napacen. Imponujoča postava, orlov nos, — a kadar stavi tolar, npravi pred televizorom križ. Čitajte tudi najnovješe liste, pojrite na izprehod, sploh, delajte kar hočete... Ob treh pa vas pričakujem. Jesti pa moram nekoliko bolj zgodaj. Pri teh smešnih Nemcih se prične gledišče že ob pol sedmih.

Podala mu je roko.

— Pa brez zamere! Na svidenje!

— Prosim vas, Marja Nikolajevna, zakaj neki naj bi se jaz srnil na vas?

— Ker sem vas nekoliko mučila. Pa le čakajte, prišlo bo še vse drugače, — je dostavila ter stisnila oči. Vse jamice so se prikazale na njenih licih.

— Na svidenje!

Sanin se je priklonil ter odšel. Vesel smeh je donel za njim in ko je pogledal v ogledalo, mimo katerega je šel v onem trenutku, je videl naslednjo sliko: — Marja Nikolajevna je potisnila svojemu možu fes globoko preko oči in on je mahal krog sebe z obema rokama, ker si ni znal pomagati.

XXXVIII.

Ah, kako globoko in veselo je vzdihnil Sanin, ko je bil zopet sam v svoji sobi! Da, Marja Nikolajevna je imela prav! Moral se je odpočeti od vseh teh novih znanstev, spopadov in pogovorov, izneniti se megle, ki je legla krog njegovih možganov in njegove duše, te nepričakovane in nezaželjene bližine ženske, ki mu je bila tak tuja!

In kedaj se je zgodilo vse to?

Skoro naslednjega dne potem, ko je izvedel, da ga Gemma ljubi, potem ko je postal njen ženin? To je bil vendar greh nad najsvetijim! Tisočkrat je prosil v mislih svojo čisto, brezmadežno golobico za odpuščanje, čeprav si ni mogel pravzaprav nčesar očitati. Tisočkrat je poljubil križek, katerega mu je podarila. Če bi ne imel upanja na hitro in zaključno uravnavo kupčije, radi katere je prišel v Wiesbaden, — bi takoj odhitel nazaj v ljubi Frankfurt, v ono drago, sedaj mu že sorodno hišo, k njej, k njenim oboževanim nogam...

Ni pa bilo mogoče drugače! Čašo gorjupa mora izpititi do dna, se preobči, iti na kesiš ter nato — v gledišče. Da bi le naslednjega dne hitro opravili.

Še ena stvar ga je mešala in jezila: — mislil je na Gemmu z ljubezni, ganutjem, hvaležnim navdušenjem. Mislil je na bodoče skupno življenje, na srečo, ki ga je čakala — in vendar je plavala ta gospa Polosova neizogibno, — ne, ni plavala, štrela je kot drog svetnika pred njegovimi očmi ter se ni mogel izneniti njene slike. Ne prestane je čul njen glas, misliti je moral na njene besede in občutil je posebni vonj, ki je izhajal iz njene obleke.

Ta dama ga je povsem očividno vlekla za nos ter se mu je blila na vse mogoče načine... Zakaj? Kaj je hotela? Ali je bila to v resnici le muha razvajanje, bogate in mogoče lahkomisljene, kvarjene ženske? In ta mož? Kakšno bitje je bilo to pravzaprav? V kakšnem razmerju je stal že njo? In zakaj so se vsiljevala vsa ta vprašanja njemu. Dimitriju Saninu, katerega nista v bistvu brigala niti Polosov, niti njegova žena? Zakaj se ni mogel izneniti te vsejive slike, — tudi ne, čeprav se je obračal s celo svojo dušo proti oni, ki je bila tako svetla in čista, kot jasni dan božji? Kako je bilo mogoče, da so skozi te božanske poteze pronicale one? Niso pa le pronicale, temveč se tudi predzrno smehljale. Te sive oči roparske živali, te jamice na licih, te kačami slične kite, — ali se ga je vse to tako držalo, kot da je ujet, vkljen?

Neumnost, bedastota! Jutri bo vse to izginilo brez sledu! Ali pa ga bo pustila jutri oditi?

— Da... Z vsemi temi vprašanji se je pečal neprestano, a ko se je približala tretja ura, se je oblekel v črni frak ter se napotil po kratkom izprehodu skozi park, k Polosovim.

*

V njenem salonu je našel poslanškega tajnika neke majhne nemške državice, neizmerno dolgega, plavolasega gospoda s konjskim obrazom — in čudo vseh čudežev! Koga še?

Gospod von Donhofa, istega častnika, s katerim se je streljal pred par dnevi! Nikdar ne bi pričakoval, da bi ga mogel srčati ravno tukaj. Nehote je postal zmelen, a se je vendar priklonil.

— Vidva se že poznata? — je vprašala Marja Nikolajevna, ki je zapazila zadrgo Sanina.

— Da... imel sem že čast, — je rekel Donhof, — in sklonjen nahajam proti Mariji Nikolajevni, je dostavil smehljaje polglasno:

— To je isti... vaš rojak... ruski gospod...

— Ni mogoče! — je vzkliknila tudi polglasno, mu zapretila s prstom ter se pričela poslavljati, — tako od njega kot od dolgega tajnika, ki je bil kot je vse kazalo, smrtno zaljubljen vanjo, kajti na široko je odprl usta, kadarkoli se je ozrl vano. Donhof se je takoj poslovil z ljubezljivo udanostjo hišnega prijatelja, ki razume brez vsakega nadaljnega ovinka, kaj hočejo od njega. Tajnik se je nekoliko obotavljal, a Marja Nikolajevna ga je brez posebnih okoliščin postavila na zrak.

(Dalje prihodnjih)

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Avtoranje parnikov

Shipping News

Zemljevidi:

Slovenija	25
Jugoslavija	25
Združenih držav, veliki	40
Novi Evropa	50
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, — vsaki po	25
Zemljevidi:	
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — vsaki po	40
Velika stenska mapa Evrope	200

RAZGLEDNICE:

Zabavne, Različne, ducat	40
Newyorške, Različne, ducat	40
Velikonočne, božične in novletne ducat	40
Iz raznih slovenskih krajev, ducat	40
Narodna noša, ducat	40
Planinski pozdravi, ducat	40
posamezne po	95
Importirane prorokovane karte	1.—

NOTE ZA KLAVIR:

Klavirska album za mladino — (Pavčić)	1.—
Tri skladbe za klavir (Adamič)	50
Tri skladbe za klavir, (Premrl)	45
Moje sanje	20
Slovenske združnice. (Fleischman)	— 20
Priporočanje. Polka mazurka. — (Jaki)	40
Vesela pesalka. Polka mazurka. — (Jaki)	40
Ljubljansko blestjanje, Polka mazurka. — (Jaki)	40
Zmirlj zvezta. Polka. (Jaki)	40
Primorski odmevi. Fantazija. — (Breznik)	50
Mabel. Intermezzo. (Aletter)	20
At a Penguin's Picnic. Intermezzo. (Aletter)	20

NOTE ZA GOSLI:

Narodni zaklad. Zbirka državnih himen in slovenskih narodnih pesmi	50
NOTE ZA GOSLI S SPREMLJEVANJEM KLAVIDRJA:	
Narodni zaklad. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	90
Uspavanka.	70

NOTE ZA TAMBURICE:

Slovenske narodne pesni za tambrski zbor in petje. (Bajuk)	1.30
Bom Šel na planine. Podpuri slov. nar. pesni. (Bajuk)	1.00
Na Gorenjskem je fletno	1.—

NOTE ZA CITRE:

Buri pridejo, koračnica	25
Slovenski citrar. (Wifan)	25
Sarafan, Ruska pesem. (Wifan)	25

CERKVENE PESMI:

Domači glas, Cerkevne pesmi za mesni zbor	1.—
12 cerkvene pesni za razne prilike cerkvenega leta	50
12. Tantum Ergo. (Premrl)	50
Mašne pesni za mesni zbor. — (Sattnar)	50
Slovenska Sv. Maša, za mešni zbor, s spremljavo orgelj.	50

NOTE ZA CITERE:

Buri pridejo, koračnica	25
Slovenski citrar. (Wifan)	25
Sarafan, Ruska pesem. (Wifan)	25

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI in MOŠKI ZBORI	
Priložnostne pesni (Grum)	1.10
Slovenski akordi (Adamič)	
I. zvezek	75
II. zvezek	75
Pomladanski odmevi, I. in II. zvez., vsak	45
Ameriška slovenska lira (Holmer)	1.50
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič)	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zvez.	30
Dvanajst pesni, I. in II. zvez. Izdala Glasbena Matica	50

MOŠKI ZBORI:	

<tbl_r cells="2" ix="3" maxcspan="1